

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2016. április 18.

6. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 2 óra

I. 30 pont

Olvasd el az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

A lengeőrök legfőbb feladata időben észrevenni és elhárítani a Nádtengert fenyegető veszedelmet. Füttyös Vilkónak régi álma volt, hogy gyalogos hírvivőből végre őrzővé váljon, és fegyveresen, rigóháton teljesítsen őrszolgálatot. A lengegyerekek pici koruktól kezdve az örök buzogányát és íját irigyelték, de Vilkót sokkal jobban izgatta a nádirigóháton repkedés és az állandó készenléti állapot. Az örök képesek voltak észrevétlenül mozogni levegőben és vízben, éberségük sohasem csökkent, hiszen hol az időjárás, hol a váratlanul érkező ragadozók, vagy a véletlenül arra tévedt emberek ellen kellett megvédeni a Nádtengert. A legnagyobb gondot azonban a tó túlsaján élő harácsok okozták.

A harácsok méretre nem sokban különböztek a lengéktől, de ez volt a két nép között az egyedüli hasonlóság. A lengék derűs tekintettel szemlélték a világot, nesztelenül, fűgén mozogtak, és szinte teljesen beleolvadtak a Nádtenger zöldjébe. A harácsok szuszogva, fújtatva csörtettek, nagy hangon ordibáltak, és arcukat gyakran barázdálták haragos ráncok. Ha csónakba ültek Harácstanya kikötőjében, pont úgy festettek, mintha egy láda nagy szemű eper himbálózna a vízben.

(Berg Judit: *Lengemesék I. Tavasz a Nádtengeren*)

1. Miért szeretne Füttyös Vilkó végre őrzővé válni? 5 pont
2. Mi a különbség a lengék és a harácsok között? 6 pont
3. Adj nevet két harácsnak! 4 pont
4. Keress egy-egy rokon értelmű szót vagy kifejezést az alábbi szavakhoz: *elhárítani, készenléti állapot, éberség, derűs, himbálózik!* 5 pont
5. Hogyan nézhetnek ki a lengék? Készíts róluk egy 5-6 mondatos leírást! 10 pont

II. 40 pont

Folytasd a megkezdett szöveget 10-15 mondatos monológgal, melyben arról írsz, minek örülne a szomorú hóember, a borzongó virágszirom, a városi buszsofőr, a leszakadt gomb, az ázó plakát! Szövegednek adj találó címet is!

„Én azt szeretném, ha mindenki örülne, már most. Ezért akármilyen késő van, nem várok holnapig, hanem még ma kitalálom, hogy ki minek örül...”

(Janikovszky Éva)

III. 20 pont

1. Helyettesítsd a szavakat, kifejezéseket egy-egy rokon értelmű szóval! Olyan szópárokat kell találnod, melyekben a második szó egy kezdőbetűvel hosszabb, mint az első.

10 pont

Pl.: légnemű halmazállapot – hatalma alá hódít: gáz – igáz.

- a) tejtermék – emberek csoportja az őskorban
- b) enged – a legismertebb keresztény jelkép
- c) kötszer – megbabonáz, varázslással bűvöl
- d) évszak – előzetes mérlegelés után véleményt formál
- e) titkos információk megszerzésével foglalkozó személy – mezőgazdasági eszközöm

2. Az alábbi szavak hiányzó elemeit beírva mindig olyan szót kapunk, amelyben a KÉP szó szerepel: a szó elején, közepén vagy végén. A pontok száma független a beépítendő betűk számától. **10 pont**

- a) KÉP..... (kiállító helyiség)
- b) KÉP..... (szakmája van)
- c) KÉP..... (fantázia)
- d) KÉP..... (öntelt)
- e) KÉP (tájékozódunk vele)
- f) KÉP (fotó)
- g) KÉP.....(csinos, megnyerő)
- h) KÉP..... (küldött)
- i) KÉP..... (működő)
- j) KÉP..... (levelezésre használjuk)

Megjelenés: 10 pont
Összesen: 100 pont